

Handläggare
Per Eklöf
08-508 27 896**Till**
Trafiknämnden
2020-09-24

Rörliga och fasta trafik hinder på Skärholmstorget. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av projekt Rörliga och fasta trafik hinder på Skärholmstorget till en investeringsutgift om 6,7 mnkr.
2. Trafiknämnden justerar beslutet omedelbart.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefAnne Kemmler
AvdelningschefJacob Johansson
Tf Enhetschef

Sammanfattning

Ett stort antal verksamma kring Skärholmstorget enas i en gemensam problemformulering som fokuserar på otillåten trafik. Den otillåtna trafiken ses som en källa till problem i form av bristande trafiksäkerhet, otrygghet och ökat underhållsbehov. Enligt den lokala trafikföreskriften råder förbud mot motorfordon på torget.

Trafikkontoret planerar att möjliggöra för att stänga av samtliga sex infarter till torget, och närliggande gångtor, med hjälp av trafik hinder. Tre av infarterna förses med rörliga trafik hinder och tre av infarterna förses med fasta hinder. Genom de rörliga trafik hindren ges utryckningsfordon möjlighet att passera då hindret kan manövreras via kommunikationssystemet RAKEL.

Trafikkontoret
InfrastrukturFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 896
Växel 08-508 27 200
Fax 08-508 278 75
per.eklof@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Övriga fordon som fått dispens blir insläppta via fjärrstyrning från Servicecenter.

Kontoret föreslår att trafiknämnden beslutar om genomförande av Rörliga och fasta trafikhinder på Skärholmstorget till en investeringsutgift av 6,7 mnkr.

Bakgrund

Skärholmstorget är en central plats i stadsdelsområdet och ett mycket stort antal människor rör sig över platsen dagligen. Uppgifter om antal besökare på torget är inte tillgängliga men uppskattningsvis rör det sig om mer än 100 000/dygn. Alla som åker med tunnelbana till eller från Skärholmen passerar torget; besökare till Stadsteatern, besökare till butiker och galleria, kyrkan, simhallen, medborgarkontoret, stadsdelsförvaltningen, boende och verksamma i området.

Målgruppen för insatserna som föreslås i detta tjänsteutlåtande är alltså mycket bred och kan benämnas ”verksamma på och omkring torget”. De utgörs av polis, räddningstjänst, fastighetsägare, affärsinnehavare, torghandlare, kyrkan, stadsteatern, boende, besökare.

Ett stort antal verksamma kring Skärholmstorget enas i en gemensam problemformulering som fokuserar på otillåten trafik. Den otillåtna trafiken ses som en källa till problem i form av bristande trafiksäkerhet, otrygghet och ökat underhållsbehov. Enligt den lokala trafikföreskriften råder förbud mot motorfordon på torget.

I trafikkontorets kontakter med andra förvaltningar, polis, fastighetsägare m.fl. framkommer ofta önskemål om fasta och rörliga trafikhinder och påkörningsskydd. Dessa ses som medel

för att hindra otillåten trafik, minska risker för trafikolyckor och öka tryggheten i det offentliga rummet.

Vid Sibeliusgången i Akalla har en anläggning byggts med rörliga trafik hinder som manövreras via Rakel och trafikkontorets Servicecenter. Projektet Skärholmen har liknanden utmaningar och kan ses som en fortsättning av stadens genomförande och utvärdering av fasta och rörliga trafik hinder och deras påverkan på trafikbeteende, trafiksäkerhet och trygghet på offentlig plats.

Kontoret har under 2017, 2019 och 2020 gjort flera utredningar om hur man ska få bukt med den otillåtna trafiken på torget, varav två av dem redovisas i bilaga 1 och 2. Kontoret har därefter sökt och av trygghetsutskottet beviljats trygghetsmedel. Efter genomförd förstudie har det framkommit att de planerade åtgärderna ej ryms inom kontorets delegation varför detta tjänsteutlåtande tagits fram.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Befintlig situation

Förutsättningar, behov och problem på och omkring Skärholmstorget beskrivs i detalj i utredningen "Trafiksituationen i Skärholmens centrum" som levererades av Tyréns i juni 2017. Utredningen, som bifogas ansökan, genomfördes på uppdrag av Trafikkontoret.

Åtgärdsförslag

Trafikkontoret planerar att möjliggöra för att stänga av samtliga sex infarter till torget, och närliggande gångtor, med hjälp av trafik hinder. Tre av infarterna förses med rörliga trafik hinder och tre av infarterna förses med fasta hinder. Genom de rörliga trafik hindren ges utryckningsfordon möjlighet att passera då hindret kan manövreras via kommunikationssystemet RAKEL. Övriga fordon (driftfordon, kyrkan vid kistbärning, leveranser till Stadsteatern) söker tillfällig dispens för infart via Servicecenter som ges delegation att fatta beslut om tillfällig dispens och ges möjlighet att manövrera det rörliga trafik hindret.

Tyréns har under försommaren 2020 genomfört en fördjupande studie kring möjligheten att placera rörliga trafik hinder vid någon eller några infarter till torgytorna. Utredningen visade att det finns lastfar och fastigheter under infarterna som gör att det inte

finns möjlighet att schakta till det djup som höj- och sänkbara pollarsystem kräver.

Projektet har dock hittat ett system på marknaden som bygger på pollare som rör sig i sidled. Konstruktionen baseras på ett modulsystem med grundplattor av stål som endast kräver ett installationsdjup om 20 cm.

Pollarsystem 'Matador' med två fasta (ytterst) och två rörliga (mitten).

Rörliga pollare placeras i början och slutet av Skärholmsgången och fasta pollare placeras i början och slutet av Bodholmsgången. Infarten från Måsholmstorget regleras på samma sätt. Se även sidan 12 och framåt i bilaga 1: *Trafikutredning Skärholmen C*

Avvägningar

Sedan årsskiftet har trafikkontoret tagit över ansvaret från fastighetskontoret för att reglera och utveckla torghandeln. Detta innebär möjligheter för trafikkontoret att ta ett helhetsgrepp om stadens torg och säkerställa att torghandeln bidrar till att stärka upplevelsen av trygghet och attraktivitet på torgen. Under 2020 prövas nya arbetssätt för att utveckla torghandeln, särskilt ur ett trygghetsperspektiv, tillsammans med stadsdelsförvaltningarna, torghandlarna och fastighetsägarna på platsen.

Under hösten kommer kontoret se över torghandelns verksamhet m.a.p. avtal och förutsättningar och i god tid informera om förändringarna som planeras träda i kraft från årsskiftet. Parallellt med detta projekt förs en dialog med handlarna om hur torghandelns förutsättningar kan utvecklas på platsen.

Konsekvenser

Trygghet

Åtgärderna syftar till att öka tryggheten och vistelsevärdena på platsen. Åtgärderna innebär också mindre slitage av markbeläggningen, minskad trafik vilket medför att platsen upplevs som säker och trivsamt.

Framkomlighet

Det kan under byggperioden råda vissa störningar på gågatan, men dessa är av tillfällig art. Åtgärderna bedöms i allmänhet ha väldigt liten påverkan på övrig trafik.

Tillgänglighet

Åtgärderna som utförs analyseras också med avseende på tillgänglighet. Det är väsentligt att utförda åtgärder inte stänger ute någon utan snarare förbättrar förutsättningarna för alla, oavsett behov. I framtagandet av åtgärder ser kontoret löpande över möjligheten att förbättra tillgängligheten.

Jämställdhet

Åtgärderna syftar till att åstadkomma trevligare gestaltningsmiljöer, ökade vistelsevärden och en ökad trygghet på platser och torg. Syftet med åtgärderna är att människor i högre grad ska vilja vistas längre på platsen och på så sätt öka den sociala närvaron och tryggheten. Detta gynnar alla, men främst de grupper som idag kan uppleva platser som otrygga, såsom barnfamiljer, kvinnor och äldre. Genom att i större utsträckning

attrahera alla dessa grupper till de offentliga rummen kan en positiv utveckling fås för hela närsamhället.

Godshantering och logistik

Vid Skärholmstorget är det redan idag reglerat som fordonstrafik förbjuden. Torghandeln, som identifieras som en källa till problemet genom lossning och lastning av varor på torget, kommer att påverkas när trafikhindren uppförts och möjligheterna för staden att öka regelefterlevnaden ökar. Samtidigt bör det påpekas att detta genomförandebeslut behandlar uppförandet av trafik hinder, inte regleringen och dispensgivningen för dessa. Kontoret ser nu tillsammans med torghandlarna över möjligheterna att hitta nya lösningar för lossning och lastning av varor. Ett alternativ är att ordna en lastzon på Bodholmsplan varifrån varor får "färjas" 90 m till torghandelsplatsen, men även andra lösningar kommer att övervägas framöver med ambitionen om att skapa en trygg och levande plats.

Tidplan

Utredning om installationsförutsättningar och val av teknisk lösning gjordes under våren/försommaren.
Installationen av utrustningen görs under senhösten/vintern 2020.

Ekonomi

Projekts totala investeringsutgift uppskattas till 6,7 mnkr och 2019 beviljades 5,5 mnkr i trygghetsmedel.

Systemet med pollare som rör sig i sidled är unika i sitt slag och tillhandahålls endast av en tillverkare. Med hänsyn till förlängda leveranstider pga. Covid-19 har kontoret tagit ett beslut om inköp av pollarsystemet på delegation för att kunna upparbeta trygghetsmedlen innan årsskiftet

I projektets budget ingår förutom entreprenadutgifter även utgifter för utredning, projektering och intern tid.

Del	Kalkyl till genomförandebeslut
Utgifter	
Projektering/utredning	0,4
Entreprenadutgifter	6
Byggherrekostnader	0,3
Bruttoutgift	6,7
Inkomster	-5,5
Nettoutgift	1,2

Driftkostnader

Teknisk drift av anläggningen uppskattas till 70 tkr/år.
Tillkommer kostnader för administration av dispenser,
överklaganden m.m. som i dagsläget är svåra att estimeras.

Preliminärt beräknas projektet medföra ökade kapitalkostnader
med sammanlagt cirka 0,1 mnkr per år från och med 2021.
Kapitalkostnaderna som avser avskrivningar med en
avskrivningstid om 15 år och intern ränta om 0,5 procent,
minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

Risk/Osäkerhet

Projektets budget bygger till största delen på trygghetsmedel som
måste upparbetas under 2020. På grund av Covid-19 lider hela
branschen för trafiksystem av leveransförseningar men
bedömningen är att det ska bli klart innan årsskiftet.

Slut

Bilagor

1. Trafiksituationen i Skärholmens centrum
2. Trafikutredning Skärholmen C